

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN

A Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2008. évi május hó 27. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

V É G Z É S T :

Az emberölés büntette és más bűncselekmény miatt a **vádlott** ellen indított büntetőügyben a **Békés Megyei Bíróság** 2008. évi március hó 13. napján kihirdetett **12.B.376/2007/17.** számú ítéletét

h e l y b e n h a g y j a azzal, hogy a Békés Megyei Bíróság Gazdasági Hivatalánál I/40/2007/4. tétel alatt nyilvántartott bűnjel lefoglalását is megszünteti és megsemmisíteni rendeli.

A kiszabott szabadságvesztésbe a vádlott által az első fokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt beszámítja.

Kötelezi a vádlottat a fellebbezési eljárás során felmerült 9.000.- (kilencezer) forint bűnügyi költség megfizetésére külön felhívásra az állam javára.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság a vádlottat emberölés büntette és rongálás büntette miatt - halmazati büntetésül - életfogytig tartó fegyházbüntetésre és 10 évi közügyektől eltiltásra ítélte. A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját 30 évben határozta meg. A kiszabott fegyházbüntetés tartamába a vádlott által 2007. április hó 3. napjától az ítélet kihirdetése napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt beszámította. A Békés Megyei Bíróság Gazdasági Hivatalánál I/40/2007. tételszám alatt nyilvántartott bűnjelek lefoglalását megszüntette és az 1., 2., 3. sorszám alattiakat (sértett feleségének neve, település neve, utca, házszám) alatti lakos részére kiadni, az 5 - 9. sorszám alattiakat megsemmisíteni rendelte. Kötelezte a vádlottat 1.206.663.- forint bűnügyi költség megfizetésére, míg 118.110.- forint bűnügyi költségről úgy rendelkezett, hogy az állam viseli.

Az első fokú ítélet ellen a vádlott felmentésért, védője elsődlegesen felmentésért - bűncselekmény hiánya, illetve bizonyítottság hiánya okából - másodlagosan a minősítő körülmények megállapítása miatt jelentett be fellebbezést.

A fellebbezési nyilvános ülésen a vádlott az utolsó szó jogán részbeni beismerő vallomásra hivatkozással a büntetés enyhítését és ügyének újra tárgyalását - ami hatályon kívül helyezést jelent - védője a kiszabott büntetés jelentős enyhítését és e mellett enyhébb büntetés-végrehajtási fokozat alkalmazását is indítványozta.

A védő a minősítő körülmények megállapítása miatti fellebbezését azzal indokolta, hogy e vonatkozásban a tényállás nem megalapozott, mert a nyereségvágyból való elkövetést az elsőfokú bíróság kizárólag a sértett feleségének tanúvallomása alapján állapította meg. A különös kegyetlenséggel elkövetéssel kapcsolatban pedig az igazságügyi orvosszakértők arra vonatkozó véleményére utalt, mely szerint a sérülések keletkezési sorrendjét nem lehet megállapítani és szerinte nem ismert, hány sérülés vezetett a sértett halálához és hány sérülése keletkezett utána.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.103/2008. számú átiratában a tényállásnak egyes előéleti adatokkal való kiegészítése mellett az első fokú ítélet helybenhagyását indítványozta és bűnösségi körülményeket észrevételezett.

Az ítélet tábla a fellebbezéseket nem ítélte alaposnak, az ügyészi indítványt teljes mértékben, az észrevételt részben osztotta.

Az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján felülbírálván az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértést nem észlelt, a tényállást a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján az iratok egybehangzó adataira figyelemmel az alábbiak szerint kiegészítette, illetve helyesbítette:

A vádlott magas vérnyomás megbetegedésben szenved (nyomozati iratok VI. kötet 349. oldal).

A Szeghalmi Városi Bíróság - B.11/1999/8. számú határozatával elrendelt próbára bocsátás próbaideje 2001. május hó 17. napján,

- a B.138/2003/2. számú határozatával elrendelt próbára bocsátás próbaideje 2005. augusztus hó 31. napján telt le.

Ezen adatoknak azért van jelentősége, mert büntetést befolyásoló tényező az újabb bűncselekménynek a próbaidő letelte után, rövid időn belüli elkövetése is.

Bf.I.143/2008/4.

Az első fokú ítélet 4. oldal 2. bekezdésének 4. sorában nyilvánvaló elírás miatt a hastájékon leírt sérüléscsoport - helyesen - a háttájékon volt (nyomozati iratok III. kötet 91. oldal 2. bekezdése).

A vádlott által leadott szúrások közül a sértetten a testüreget megnyitó és szervsérülést okozó szúrások voltak:

az elülső testfelszínen

- a mellkason, a jobb oldalon, az alsó bordaív felett, a VII - VIII. és az V - VI. borda között,
- a jobb emlőbimbó alatt szintén az V - VI. borda között, mely szúrások mindhárom esetben áthaladtak a bordaközi izomállományon, és a mellhártyát érintve, illetve sértve, sértették a jobb oldali tüdőlebenset, valamint a máj jobb lebenyének elülső felszínét, ahol a máj alsó széle fölött jött létre egy másik vakon végződő bemeneti nyílás, és még egy további szúrt sérülés is keletkezett,
- a kulcscsont alatt, bal oldalon, a szúcsatorna a nyaki izmok között vakon végződött,
- az ez alatti szúrás a III - IV. borda között áthaladt a bordaközi izomzaton és behatolt a bal felső tüdőlebensbe, ahol 3 cm mélyen vakon végződött a tüdőállományban,
- a bal oldali deltaizom területén a szúrás ugyancsak áthaladt a III - IV. bordaközi izomállományán, a mellüregben folytatódott és behatolt a felső tüdőlebensbe, ahol 4 cm mélyen vakon végződött,
- a bal állkapocsszöglet alatti szúrás a pajzsporc bal oldali testén ért véget,

a háti testfelszínen

- a bal alsó bordaív felett, a bőr alatt felfelé haladva a szúrás a X - XI. borda között áthaladt a bordaközi izomállományon és a bal vese felső pólusán, majd a veseállományon és a szúcsatorna a gerincen a I. ágyéki csigolya testén vakon végződött,
- a bal oldali alsó tüdőlebeny hátsó felszínén öt darab szúrás érvényesült, melyek 3 - 5 cm mélyen hatoltak a tüdőállományba úgy, hogy a szúcsatornájuk vakon végződött,
- a legfelső, háti felszínen lévő szúrás átszúrta a tüdő széli részét, és
- egy szúrás érvényesült a jobb felső tüdőlebeny hátsó felszínén, mely a mellhártya zsigeri lemezét érintette.

A fenti sérülések következtében a sértett mindkét mellüregében 150 - 200 ml vérgyülem keletkezett.

A fentiek rögzítésére azért van szükség, mert a felsorolt sérülések vezettek a sértett halálához.

A vádlott magatartása következtében a sértett belső sérülésként még a jobb oldali halántékizom állományának csaknem teljes bevérvését is elszenvedte, valamint a fejtetőn és a tarkótájékán vérgyülem keletkezett.

Egyebekben az első fokú ítélet tényállása hiánytalan, az a fenti kiegészítésekkel és helyesbítésekkel a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

A vádlott és védője által a felmentés érdekében bejelentett fellebbezések a bizonyítékok mérlegelését támadják. Azt sérelmezik, hogy az elsőfokú bíróság a vádlott vallomásai közül a részbeni beismerő vallomását fogadta el.

Az ítélet tábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a szükséges és lehetséges körben a bizonyítási eljárást lefolytatta és nemcsak azon körülményekre, melyekről a vádlott nem számolt be, hanem azokra is, melyeket részbeni beismerő vallomásában feltárt. Az összes bizonyítékot számba vette és azok részletes és gondos mérlegelésével megfelelő indokát adta annak, hogy a vádlott tagadó vallomásaival szemben az ölési cselekmény elkövetésére és annak módjára, valamint az egyéb bizonyítékokkal alátámasztott részére miért a nyomozati részbeni beismerő vallomását, az ezt bizonyító tanúvallomásokat, szakértői véleményeket és egyéb bizonyítékokat fogadta el a tényállás alapjául. Az iratokban követhető, hogy a vádlott részbeni beismerő vallomását milyen körülményekre hivatkozva vonta vissza és az elsőfokú bíróság az erre vonatkozó állításait is mérlegelési körébe vonta. A vádlott védekezése tükrében csoportosította és elemezte a bizonyítékokat. Helyes indokok alapján fogadta el a vádlottnak a cselekmény idejére eső, otthonról való távollétére a férjének a nyomozás során tett terhelő tanúvallomását. A vádlott védekezésével szemben helyesen állapította meg, mielőtt átment a sértetthez azért hívta fel telefonon, hogy megbizonyosodjon arról egyedül tartózkodik-e a lakásban. Mivel a telefonhívást és annak időpontját a híváslista adata, mint objektív bizonyíték is alátámasztja, ez cáfolata annak is, hogy a sértett hívta át a vádlottat. Továbbá, a sértett személyiségére vonatkozó bizonyítékokkal együtt ellentmond a vádlott azon állításának is, hogy cselekménye a sértett magatartására - szexuális ajánlatára, erőszakos fellépésére - vezethető vissza. A vádlott elsőfokú bíróság által megállapított szavahihetlenségét erősíti, hogy miután a sértetti közrehatásra vonatkozó állítását egyébként már korábban visszavonta, a fellebbezési nyilvános ülésen az utolsó szó jogán ismét erre hivatkozott.

A cselekmény vádlott általi elkövetésének legdöntőbb objektív bizonyítéka az, hogy a sértett körme alatt a vádlottól származó hámsejteket is találtak. Ennek

Bf.I.143/2008/4.

magyarázata is bizonyítást nyert abban, hogy maga a vádlott számolt be arról, a sértettel dulakodás volt közöttük, és az orvosszakértők véleménye szerint a sértettnek

védekező jellegű sérülései is voltak. Így, a vádlott hámsejtjei mindezek során a sértett körmei alá kerülhettek.

(1. sz. szakértő neve) igazságügyi tűzvédelmi szakértő véleménye alapján helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor nem fogadta el a vádlott azon állítását, hogy a cselekmény utáni napon, a reggeli órákban ment át a sértetthez. A szakértő a lakásban volt órák állása, a házból kiáramló füst és a helyszíni viszonyok alapján meg tudta állapítani a tűz keletkezésének időpontját és véleményezte azt is, hogy a lánggal égés után, 12 óráig tartott az izzás, parázslás, és ha a vádlott ez idő alatt ment volna be a házba, az oxigén utánpótlás következtében a tűz ismét lángra lobbant volna. Ilyenről viszont a vádlott nem számolt be. A szakértőnek a koromképződésre és a tárgyak elmozdítására vonatkozó véleménye is azt igazolta, hogy a vádlott a tűz után nem az általa megjelölt reggeli órákban ment vissza a házba. A tárgyak elmozdításának tényét és annak módját maga a vádlott is beismerte, és ennek megfelelően bizonyították a helyszíni körülmények is. A kés és a sodrófa elmosását pedig az eltörlésükhöz használt párnahuzaton talált vérszenyeződésnek a sértettől való származása bizonyította.

Részletesen foglalkozott az elsőfokú bíróság a vádlott azon védekezésével is, mely szerint a bűncselekményt (név) és társai is elkövethették, akiket a vádlott és a fia a sértett udvarában láttak. Az ezzel kapcsolatban lefolytatott bizonyítás alapján viszont megállapítást nyert, hogy csak (név) volt az, aki a sértett udvarában járt, de nem a cselekmény napján, hanem másnap, 2007. február 5-én 14 és 16 óra közötti időben. Ugyanakkor az eltérő mintázatú és méretű lábnyomok alapján is elkülöníthető volt, hogy a ház környékén és a kertben, illetve az udvaron merre járt a vádlott és hol ment be, illetve ki, (név).

Az egész eljárás során a vádlott két körülményt, a 4.900.- forint készpénz eltulajdonítását és azt, hogy a tüzet ő okozta, tagadta.

A sértett feleségének, (sértett feleségének neve) tanúnak azon vallomása, hogy a sértett részére, mivel több napra utazott el, 4.900.- forintot hagyott otthon a szobában, a vitrines szekrény felső polcán elhelyezett dobozban, nem vonható kétségbe. Mivel a sértett felesége azon a napon utazott el és vasárnap volt, a sértett a pénzt nem költhette el, tehát a cselekménykor is ott kellett lennie. A vádlottnak többször voltak anyagi gondjai, többször kért kölcsön a sértett feleségétől és tudta, hogy a sértett felesége a pénzt hol tartja, mert őelőtte is a konyhaszekrényből, vagy a szobából, a vitrines szekrényből vette elő. A helyszínelés során ebben a szekrényben kutatási nyomokat találtak és a sértett feleségének útmutatása alapján megtalálták azt a dobozt is, amiben a pénzt hagyta, de az már nem volt benne. A fentiekből csakis az következik, hogy a pénzt az elkövető, vagyis a vádlott vitte el.

A tűz vádlott általi okozását bizonyítja a keletkezésének időpontja, az, hogy a tűzvédelmi szakértő véleménye szerint szándékos gyújtogatás történt és a két tűzgóc a vádlott vallomásának megfelelően a fürdőszobában a szennyestartó és a szobában az ágy volt. Ugyancsak az is, a vádlott sem tagadta, hogy a sértett testén a ruhákat ő maga gyújtotta meg.

Az elsőfokú bíróság a rongálással kapcsolatos bizonyítékokat is kimerítően értékelte. Azt, hogy mely tárgyak rongálódtak, illetve semmisültek meg a tűz által, a helyszíni szemle jegyzőkönyvekben, illetve fényképfelvételeken rögzítésre került, az okozott kár nagyságát pedig az elsőfokú bíróság a **(biztosítótársaság neve)** által készített szakértői véleményre alapította.

A kifejtettek alapján megállapítható, hogy az első fokú ítélet hatályon kívül helyezésre okot adó hibákban nem szenved. A tényállás megalapozott, ezért a tényállást támadó, kizárólag a bizonyítékok újra mérlegelésére irányuló, a vádlott felmentését célzó vádlotti és védői fellebbezés eredményre nem vezethetett.

Az elsőfokú bíróság a megalapozott tényállásból helyesen következtetett a vádlott bűnösségére.

A védő álláspontjával szemben az ölési cselekménnyel összefüggésben bizonyítást nyertek a nyereségvágyból és a különös kegyetlenséggel elkövetést megalapozó körülmények is.

A védő hivatkozásával szemben az elsőfokú bíróság a nyereségvágyból elkövetést nem csak (sértett feleségének neve) tanú vallomására, hanem maga a vádlott által is vallott ilyen szempontból jelentőséggel bíró körülményekre alapította. Mindketten egyezően vallották, hogy a vádlott többször kért kölcsön a sértett feleségétől, a cselekmény idején is ötezer forinttal tartozott, amit néhány nappal a cselekmény elkövetése után adott meg. Mindezen körülményekből együttesen vonta le az ítéletálla álláspontja szerint is helyesen az elsőfokú bíróság azt a következtetést, hogy a vádlott a sértettet pénz megszerzése érdekében, nyereségvágyból ölte meg.

Az eljáró **(2. sz. szakértő neve)** és **(3. sz. szakértő neve)** igazságügyi orvosszakértők foglalkoztak a sértett sérülései keletkezési sorrendjével is.

Bf.I.143/2008/4.

Véleményük az volt, hogy a háttájékon talált sérülések előbb keletkeztek, mint a mellkasi sérülések, egyébként a keletkezésük sorrendisége nem állapítható meg. Viszont ettől függetlenül a szövettani lelet alapján meg tudták állapítani, hogy a fejtető repesztett jellegű sérülései és a májban talált szúrásos sérülés, a sértett halálának bekövetkezése után jöttek létre. Kétségtelen tény, hogy a vádlott a sértettnek

81 rendbeli sérülést okozott, melyekből a fentiek alapján csak 5 rendbeli (a fejtető 4 rendbeli repesztett sérülése és a máj szúrásos sérülése nyomozati iratok III. kötet 91. oldal 3. bekezdés és 93. oldal 7. és 8. bekezdés) keletkezett a sértett halála után. A többi sérülés viszont élőben keletkezett, melyek közül mintegy 10 szúrásos sérülés járt együtt testüreg megnyílásával, illetve életfontosságú szervek - tüdő, máj, vese - többszörös sérülésével. A kifejtettekre tekintettel az elsőfokú bíróság megalapozottan állapította meg, hogy a sértettnek okozott sérülések száma, súlya és jellege alapján az elkövetés embertelenségére vonható következtetés, mely az emberölés büntette különös kegyetlenséggel való elkövetésének meghatározó szempontja.

Mindezek mellett is az elsőfokú bíróság a vádlott cselekményeit a törvénynek megfelelően minősítette.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság által számba vett bűnösségi körülményeket az alábbiak szerint kiegészítette, illetve helyesbítette:

A büntetés kiszabása során értékelhető tényezőkről szóló 56. számú Büntető kollégiumi vélemény II/10. pontja tartalmazza, hogy a szándék milyen formája (eshetőleges, kitartó, előre megfontolt) értékelhető bűnösségi körülményként. A vélemény az egyenes szándékot ilyenként nem tartalmazza és ebben egyértelmű a bírói gyakorlat is. Ezért az ítélet tábla az egyenes szándék súlyosító körülményként való értékelését mellőzte.

A sértett egyedül volt otthon, de nem volt egyedül élő. Ezért az ítélet tábla az idős, egyedül élő sértettek sérelmére elkövetett hasonló jellegű bűncselekmények elszaporodottságát, mint súlyosító körülményt helyesbíti. További súlyosító körülmény, hogy a sértett idős személy volt és - helyesen - az idős személyek sérelmére elkövetett hasonló jellegű bűncselekmények elszaporodottsága súlyosító körülmény.

További enyhítő körülmény a vádlott magas vérnyomás betegsége és, hogy a rongálással okozott kár az alsó határ közelében van.

Mellőzte az ítélet tábla az ügyész által indítványozott eszközhasználat súlyosító körülményként való értékelését. A Bkv. 56. III/2. pontja szerint az élet és testi épség elleni bűncselekményeknél az elkövetéshez használt eszköz különös veszélyessége lehet súlyosító körülmény. A jelen esetben viszont a vádlott által használt eszközök ilyen jellegének nincs tényállási alapja, ugyanis a használt konyhakés méretei nem ismertek, a sodrófa pedig jellegénél fogva nem tekinthető különös veszélyességűnek.

Az emberölés büntette minősített esetének törvényi büntetési tétele 10-15 évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés. A vádlott terhére megállapított emberölés

büntette kétszeresen - nyereségvágyból és különös kegyetlenséggel elkövetettnek - minősül és a terhére megállapított jelentős kárt okozó rongálás büntetnének büntetési tétele is súlyos, 1-5 évig terjedő szabadságvesztés. A vádlott büntetett előéletű, korábban is volt erőszakos bűncselekmények, mégpedig rablás büntette és zsarolás büntette miatt szabadságvesztésre ítélve. Ilyen körülmények között a helyesbített bűnösségi körülmények mellett is az ítélőtábla álláspontja szerint helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor az életfogytig tartó szabadságvesztést tartotta arányban állónak a vádlott cselekményei kiemelkedő tárgyi súlyával és egyéni bűnösségi fokával. Határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabását, illetve az enyhítést az ítélőtábla indokoltnak nem találta. Az enyhítő körülményekre figyelemmel helyesen döntött az elsőfokú bíróság akkor is, amikor a vádlottat a feltételes szabadságra bocsátás kedvezményéből nem zárta ki és legkorábbi időpontját a törvényben előírt minimumban állapította meg. A kiszabott szabadságvesztés mellett helyes és arányos a kiszabott 10 év közügyektől eltiltás is.

Mindezekre figyelemmel az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Észlelte az ítélőtábla, hogy az elsőfokú bíróság ítélete nyilvánvaló elírás miatt nem tartalmaz rendelkezést a 4. sorszám alatti bűnjellel kapcsolatban, mely egy lábbelitől származó lenyomat. Ezért a Békés Megyei Bíróság Gazdasági Hivatalánál I/40/2007/4. tétel alatt nyilvántartott bűnjel lefoglalását is a Be. 155. § (1) bekezdése alapján megszüntette és a Be. 155. § (8) bekezdése alapján megsemmisíteni rendelte.

Észlelte az ítélőtábla, hogy az elsőfokú bíróság a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjára vonatkozóan elmulasztotta felhívni a Btk. 47/A § (2) bekezdésének II. fordulátát, amit az ítélőtábla ezennel pótol és sürgősen hívta fel a Be. 338. § (2) bekezdését, amit az ítélőtábla ezennel mellőzött.

Az ítélőtábla a Btk. 99. § (1) és (2) bekezdése alapján számította be a kiszabott szabadságvesztésbe a vádlott által az első fokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt.

Bf.I.143/2008/4.

A fellebbezési eljárás során a kirendelt védő díjával és útiköltségével összesen 9.000.-forint bűnügyi költség merült fel, melynek megfizetésére a vádlottat a Be. 381. § (1) bekezdésére figyelemmel a Be. 338. § (1) bekezdése alapján kötelezte.

Szeged, 2008. május 27.

Dr. Hegedűs István s.k.

Dr. Nikula Valéria s.k.

Sefta Márta dr. s.k.

a tanács elnöke

a tanács tagja, előadó

a tanács tagja

A Szegedi Ítéltábla Bf.I.143/2008/4. számú végzése és a Békés Megyei Bíróság 12.B.376/2007/17. számú ítélete a jelen végzés folytán a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2008. május 27.

Dr. Hegedűs István s.k.
a tanács elnöke